Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Torre de l'Amo de Cal Prat

Puig-reig

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Plaça de l'Església, Colònia Prat, 08692-Puig-reig
Emplaçament	Colònia Prat

Coordenades:

Latitud:	41.9874
Longitud:	1.88712
UTM Est (X):	407815
UTM Nord (Y):	4648976

Classificació

Número de fitxa	08175 - 119
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular Historicista
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Tancaments i façanes amb estat precari de consercació.
Protecció	Inexistent
Número inventari	si, IPA 3665
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 7992001DG0479S0001OP
Fitxes associades:	

Resclosa i canal de Cal Prat
Fàbrica de Cal Prat
Mare de Déu de Montserrat de Cal Prat

Autoria de la fitxa	Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la fitxa: dt., 01/03/2011 - 01:00

Descripció

Construcció aïllada, de planta baixa, dos pisos i golfes sota teulada, de planta gairebé quadrada i orientada a llevant, on es disposa la façana principal. Es una construcció residencial per els propietaris de la colònia que segueix els models austers de les grans masies i en la qual destacant l'ordenada distribució d'obertures, grans finestrals, balcons, galeries i glorietes que es reparteixen per totes i cadascuna de les façanes. Coberta a doble vessant amb teula àrab, el carener es perpendicular a la façana principal que mira a la Plaça de l'Església i que sempre havia estat el nucli cultural, festiu i social de la colònia.

Història

Els orígens i l'aparició de la colònia de Cal Prat tenen com a protagonista la figura de Teodor Prat, un industrial de Sallent (Bages) que comprà, l'any 1870, els terrenys on a continuació construí una fàbrica de filats i teixits de cotó. El permís d'obres li arribà el 1871 i el berguedà Francesc Joan Canals, mestre d'obres, s'encarregà d'aixecar la fàbrica, els espais industrials annexos i els primers habitatges per als treballadors. Més endavant, la colònia s'amplià amb la construcció de més habitatges i els propietaris encarregaren, també, la construcció d'una església i d'una torre per al seu ús privat. La proximitat de Cal Prat amb el nucli de Puig-reig comportà que a la fàbrica hi treballés molta gent que no vivia als pisos construïts a la colònia, sinó al poble. Malgrat aquesta mà d'obra que no vivia al costat de la fàbrica, Cal Prat, lentament, també s'anà dotant de serveis i equipaments diversos per a ús dels treballadors.
A tocar de la carretera de Berga i del baixador del tren -Cal Prat tenia baixador propi del tren Manresa-Berga des de 1885-, hi havia un carrer amb una botiga i dues tavernes. Un carrer on, malgrat quedar fora del portal de la colònia, també vivien obrers. Entrant a l'espai original de la colònia, i després de travessar el portal, hi havia el carrer Nou -el primer que va disposar d'aigua corrent- i el carrer Gran, al final del qual hi havia la Cotxeria, un magatzem que havia servit, també, de teatre on representar els Pastorets i altres obres. A l'entrada de la plaça de la colònia hi havia l'hostal i la barberia. Tancant la plaça, hi havia l'església, la torre de l'amo, el xalet del mestre, el pis de la mestra, l'escola, el forn de pa i la rectoria. Al contrari de la majoria de colònies tèxtils del Berguedà, on el gruix dels treballadors provenien, a principis del segle XX, del camp, a Cal Prat, ja l'any 1905, només un 37% dels obrers procedien del món rural. La majoria eren treballadors de Puig-reig o gent amb experiència en altres colònies o fàbriques.
La fàbrica de Cal Prat es mantingué activa fins als anys noranta del segle XX, però el model de colònia industrial s'anà perdent abans de la crisi econòmica. A partir dels anys setanta molta gent ja abandonà la colònia per anar a viure, majoritàriament, a Puig-reig.

Bibliografia

SERRA, R. La colònia Prat, Parc Fluvial del Llobregat s/d
CLOTET, D. I SERRA, R. "La casa de l'amo", a Histories del riu. El llegat de les olònies, Regio7, 2005, p. 67-68.
VV.AA. (1994). Inventaridel Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
CABANA, Francesc (2006): La saga dels cotoners catalans, Barna, Ed. Proa
TEIXIDOR, E. I SERRA,R.(2010). Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya, Angle Ed.